

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ЗІ СВЯТОГО ПИСЬМА

Тема 1. Вступ до біблійних наук»

1. Методологічні засади і принципи курсу.
2. Принципи об'єктивності, конфесійного плюралізму і толерантності, історизму та дуальності.
3. Загальна характеристика богословського та світського (науково-академічного) підходів до Біблії.
4. Ознайомлення зі структурою та загальним змістом курсу.
5. Методика роботи з біблійними текстами.
6. Міждисциплінарність курсу «Біблієзнавство».
7. Біблійна історія, біблійна археологія, біблійна географія, біблійна етнологія.
8. Загальний огляд історіографії курсу: богословський та світський (науково-академічний) бібліографічні блоки.
9. Методика роботи з біблійними текстами.

Тема 2. Соціально-історичний та філософсько-світоглядний контекст формування біблійних текстів

10. Доба виникнення Старозавітніх текстів.
11. Загальні етапи іудейської історії.
12. Становлення держави в Землі обітованій.
13. Формування релігійної системи іудаїзму.
14. Іудейське та Ізраїльське царства.
15. Історія Храму. Завоювання Іудеї Римом.
16. Статус Іудейської провінції в Римській імперії.
17. Палестина в елліністичному світі.
18. Початки християнства і формування Новозавітньої традиції.
19. Елліністичний світогляд та його впливи на іудейство та раннє християнство.
20. Стоїцизм, епікурейство, скептицизм, еклектизм, неопіфагорейство.
21. Платонізм, неоплатонізм.
22. Релігійні культи та масовий світогляд в Римській імперії.

23. Релігійні вірування, месіанські, есхатологічні сподівання та інтелектуальні пошуки в іудейському середовищі.
24. Ранньохристиянська традиція: есхатологічний та соціальний вимір формування Новозавітного канону: еволюція і трансформація.

Тема 3. Склад та структура Біблії: канон Старого Завіту

25. Поняття Біблійного канону.
26. Формування канону.
27. Визначення «правильності» текстів та їхнього складу.
28. Роль Переказу.
29. Історико-культурні підстави для формування канонічного тексту.
30. Традиційні погляди на природу Біблійного канону.
31. Богонантхненність як критерій канонічності.
32. Інші критерії канонічності.
33. Історичний характер текстуальних джерел Біблії.
34. Богословське розуміння богодухновенності Біблійних текстів.
35. Традиція «усного права» як джерело Старозавітного канону.
36. Писемні джерела Старозавітного тексту.
37. Давньоєврейська релігійна поезія.
38. Тора.
39. Становлення Старозавітних текстів, їх канонізація.
40. «Александрійський канон: традиція Септуагінти та Вульгати».
41. Палестинська версія: Ямнійський канон, масоретська традиція. Іудейський ТаНаХ (Тора – П'ятикнижжя, Небіїм – Пророки, Хетувім – Писання).
42. Упорядник ТаНаХу Раббі Акіба.
43. Старий завіт у християнській традиції: православна, католицька та протестантські редакції.
44. Структурний аналіз (філософсько-богословський контекст) Старозавітного канону: П'ятикнижжя (Буття, Вихід, Левит, Числа, Повторення Закону), Девтерономічний твір, тір Хроніста, поетичні книги, книги пророків («великі» та «малі» пророки).

Тема 4. Місце поетичних книг у структурі Святого Письма

45. Загальна анотація.
46. Методологічні засади і принципи курсу.
47. Принципи об'єктивності, конфесійного плюралізму і толерантності, історизму та дуальності.

- 48. Загальна характеристика богословського та світського (науково-академічного) підходів до Біблії.
- 49. Загальний огляд історіографії курсу: богословський та світський (науково-академічний) бібліографічні блоки.
- 50. Методика роботи з біблійними текстами.

Тема 5. Історизм книги Псалмів

- 51. Морально-етичний характер 1-30 псалмів.
- 52. Пісня на посвяту Храму Давида.
- 53. Ностальгія Ізраїля за незалежністю.
- 54. Обітниця Давида.
- 55. Кивот Завіту.
- 56. Обітниці Божі.

Тема 6. Біблійний символізм Пісні Пісень

- 57. Теологічна алегоричність Пісні Пісень.
- 58. Символічно-богословський характер поезії Нареченого.
- 59. Символічно-богословський характер поезії Нареченої.

Тема 7. Компаративний аналіз поетичних книг

- 60. Теологічний аналіз поетичних книг.
- 61. Семантико-семіотичний та герменевтичний аналіз поетичних книг.

Тема 8. Загальна характеристика пророчих книг

- 62. Етимологія поняття пророк у юдейській теології.
- 63. Сакральне-релігійне підґрунтя пророчої місії.
- 64. Гіпотези щодо авторства й історична періодизація пророчих книг.

Тема 9. Профетичний символізм книги Ісаї

- 65. Структура книги Ісаї.
- 66. Історичний контекст виникнення книги Ісаї.
- 67. Сотеріологічні пророцтва Ісаї.
- 68. Пророцтва щодо Юдеї та Самарії.
- 69. Теологічний оптимізм та алегоричність книги «втіхи Ізраїля».

Тема 10. Апологетика монотеїзму у книгах пророків Єзекиїла та Даниїла

- 70. Есхатологічне тлумачення монотеїзму пророком Єзекиїлом.

- 71. Єрусалим як місце поклоніння єдиному Богу: тлумачення протетичного символізму.
- 72. Історизм книги Даниїла.
- 73. Передбачення війни між Селевкідами і Птолемеями.
- 74. Теологічне тлумачення молитви Даниїла.

Тема 11. Космогонічна модель книги Буття

- 75. Символізм та алегоричність біблійної розповіді про створення всесвіту.
- 76. Символіка Вавилонської вежі.
- 77. Укладення союзу з Авраамом. Содом і Гоморра.
- 78. Перебування у єгипетському полоні.

Тема 12. Формування юдейської історично-релігійної ідентичності згідно з книгою Второзаконня

- 79. Монотеїзм Второзаконня.
- 80. Критика ідолопоклонства.
- 81. Повторення Декалогу.
- 82. Заборона мішаних шлюбів.
- 83. Золотий тілець як символ невірності.
- 84. Місце Кивота Завіту в юдейській культово-обрядовій практиці.
- 85. Практика релігійних паломництв у юдаїзмі.
- 86. Смерть Мойсея як біблійний символ «старої людини».

Тема 13. Становлення, розпад і занепад юдейської монархії згідно із книгами Царів

- 87. Помазання на царя і тривожне очікування Адонії.
- 88. Присуд Соломона.
- 89. Побудова храму Соломона.
- 90. Кивот Завіту у святині, молитва Соломона.
- 91. Багатство Соломона.
- 92. Гріх та смерть царя Соломона.

- 93. Біблійний символізм розповіді про вдову із Сарепти.
- 94. Символізм жертви пророка Іллі.
- 95. Покликання пророка Єлисея.
- 96. Внебовзяття Іллі, початок пророчої місії Єлисея.
- 97. Чудеса Єлисея: розмноження олії, отруєний казан, помноження хлібів.
- 98. Релігійне відновлення Ізраїля, наступники царя Йосії.

Тема 14. Історично-догматичний характер книг Макавеїв

- 99. Святкування суботи.
- 100. Очищення та нове посвячення святині.
- 101. Становлення і розвиток відносин із Римом.
- 102. Історія Макавейських братів та їх матері.
- 103. Характеристика найважливіших догм віри: безсмертя душі, воскресіння з мертвих, тощо.